

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
Izšla razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri, Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din, Oglasi po ceniku, Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani, Poštni čekovni račun št. 11.406

Stara pravda med Anglijo in Irsko

UPLIV IZIDA IRSKIH VOLITEV NA ANGLEŠKO POLITIKO.

Ko je koncem l. 1918 potihnilo po bojih poljanah grmenje topov, so se vračali zmagoviti narodi domov z nado, da bodo zdaj uživali dolgo dobo miru in procvita. A namenjeno jim je bilo drugače. Zlasti Anglija se mora v povojni dobi boriti z notranjimi težavami, kakršnih v prvih dveh desetletjih 20. stoletja ni poznala. V Egiptu se upirajo, Indija vedno glasneje zahteva svojo neodvisnost, Južna Afrika zahteva svojo lastno državo, Kanada si je izvojevala pravico postavljati svoje lastne poslanike, in Avstralija odklanja plačilo svojih dolgov. Vse te nevihte pa bliskajo v daljavi in njih grmenje ne prihaja tako do ušes londonskih mogotcev. Zato so se pa tem bolj spogledali ob temnih oblakih, ki se zbirajo tam z irske strani.

Stoletja je vodila Irsko krvavo borbo proti angleškemu osvojevalcu, dokler si ni leta 1922 priborila nekako neodvisnost in svobodo. Irsko je tedaj postala domonjion, enakopraven član v družini britanskega občestva; z Anglijo jo danes veže prav za prav še samo personalna unija. Vendar tudi te zveze so skrajnim irskim revolucionarjem, ki zahtevajo popolno neodvisnost, preveč. Na čelu te skupine stoji De Valera, čegar državniške sposobnosti so se izoblikovale v kravi državljanski vojni. De Valera ni državnik zapadnega formata, bolj je podoban vodji kakega klana, uporniške zaročice, revolucionarju, ki namerava iti do konca svojih zamisli, tudi če bi se moral poslužiti v dosego svojega cilja skrajnih sredstev. Po sporazumu z Anglijo še vedno ni hotel položiti orožja in pristati na premirje, tako da se je še celo leto vlekla državljanska vojna. Potem pa je izp. emenil taktiko, ustanovil opozicijsko stranko pod imenom »Fianna Fail« in vstopil v irski parlament.

Oblast je tedaj prišla v roke zmerne narodne irske stranke pod vodstvom Cosgraveja, ki se je zadovoljila z angleškimi koncesijami. Cosgrave, ki je vladal vse leto od sporazuma med Irsko in Anglijo, je bil iskren pristaš britanske imperialne politike. Vedno je zastopal stališče, da je za Irsko najboljša, če ostane kot dominjon v občestvu anglosaških narodov.

Sedaj se je naenkrat kolo obrnilo. Pri volitvah v irski parlament je zmagała revolucionarna stranka De Valere, ki v velikih potezah zelo sliči nemški nacio-

nalno-socialistični stranki Hitlerja. Slep je zaverovana v svojo nacionalistično teo in noče ničesar slišati o Angliji. Zato ima izid irskih volitev lahko velike in težke posledice v odnošajih med obema deželama.

De Valera in njegova stranka enodušno odklanjata plačilo odkupnine, za katero se je irska država obvezala angleškemu lordu, ko so prepustili irskemu kmetu v last zemljo, ki so jo dotlej obdelovali samo kot najemniki. Ta odkupnina znaša 3 milijone funtov letno. De Valera opira svoje zahteve na dejstvo, da je ta zemlja bila svoj čas irska, in da so jo anglosaški osvojevalci enostavno ugrabili zakonitim lastnikom, povrh pa še za cela tristoletja zaslužili irski narod. V znak popolne neodvisnosti zahteva De Valera tudi uvedbo carin med Anglijo in Irsko, torej irsko zaščitno carinsko politiko in odklanja prisego zvestobe kroni.

Irska revolucionarna in sovinstična stranka pa stremi tudi po političnem zdinjenju vsega irskega otoka, od katerega so dosedaj štiri severne grofije, ki tvorijo protestantsko provinco Ulster, ustavno podrejene londonskemu parlamentu. Ob času državljanske vojne si je ulstrska pokrajina organizirala svojo lastno milico, ki je stala pod orožjem še dolgo potem, ko je bila že sklenjena ustavna pogodba med Irsko in Anglijo, ker se je bala nenadnega irskega napada in invazije. Če bi sedaj De Valera odpovedal, kakor namerava, ustavno pogodbo, bi hipoma zopet obudil vsa ta dremajoča sovraštva, in Irsko bi stala zopet ob predvečerju državljanske vojne.

Anglija si je svoj čas domisljala, da je rešila irsko vprašanje. Razvoj dogodkov pa je pokazal, da je to upanje bilo varljivo. Nacionalistično seme, zasejano po vseh delih silnega angleškega imperija, je poglajlo svoje bohotno klasje in vezi, ki so držale skupaj to najogromnejšo državno tvorbo, kar jih pozna človeštvo, pokajo na vseh straneh. Ni čuda torej, če se Anglija danes izmika vsem problemom, ki se je neposredno ne tičejo, in se zapira sama vase, ker potrebuje za naloge, pred katerimi stoji v notranjosti svojega imperija, vse svoje sile. V tem leži tudi tisti, in sicer ne mali vzrok nemirov in streslajev v ostalem svetu. In zato je Anglija danes tudi tako rezervirana napram dogodkom na Daljnem vzhodu.

DVOBOJ HITLER—HINDENBURG.

BERLIN, 26. februarja. Celokupni levičarski tisk zahteva, da se Hitlerju ne smejo delati nobene ovire pri podelitvi nemškega državljanstva. Državljanstvo naj se mu takoj prizna in dá s tem priložnost, da se pomeri s Hindenburgom. Potrebno je, da se enkrat za vselej pokaže nemškemu narodu, kaj je prav za prav Hitler in kakšna je njegova moč. Dvoboj Hitler—Hindenburg bo vsekakor jasno pokazal, kako šibko je Adolfovo »tretje cesarstvo«.

BRAUNSCHWEIG, 26. februarja. Danes je bil Adolf Hitler po tukajšnji vladi imenovan za državnega svetnika in podeljen v službovanje braunschweigškemu poslaništvu v Berlinu. S tem je definitivno dobil nemško državljanstvo.

KONEC DIKTATURE NA PORTUGALSKEM.

LIZBONA, 26. februarja. Po uradnem poročilu se bo dosedanja diktatura zamenjala s polparlamentarnim režimom.

Japonski protinapad znova odbit

NERVOZNOST NA JAPONSKEM. — DOSEDANJA ŠKODA. — GROŽNJA AMERIKE. — MARŠAL ČANGKAJSEK ODIDE V MANDŽURIJO. — ROVARENJE BELOGARDISTOV.

SANGHAI, 26. februarja. Včerajšnji japonski protinapad, s katerim se je hotel poveljnik japonskih čet, general Ujeda, rehabilitirati, je po obupnih bojih popolnoma propadel. Kitajci so nepopustljivo branili svoje položaje. Po kitajskem uradnem poročilu so izgubili Kitajci včeraj 400 mrtvih, 1600 mož pa je bilo ranjenih. Japonske izgube so še znatno večje. Boji so bili od vseh dosedanjih najbolj srčiti.

TOKIO, 26. februarja. Japonske javnosti se polasča vedno večja nervoznost, ker pred Šanghajem niso bili doseženi še nobeni uspehi in ker se preplašeni vojaki upirajo in branijo oditi v boj. Kljub temu je vlada trdno odločena, boriti se dalje. V Šanghaj je odposlala nove divizije, ki naj bi popravile dosedanje poraze. Kakor se doznava, zahtevajo Japonci, da se Šanghaj najprej neutralizira in šele nato bodo pristali na sestanek razsodišča Društva narodov. Pri tem se pa boje, da se Združene države v spor ne bi aktivno vmešale.

SANGHAI, 26. februarja. Japonski general Ujeda je pri ameriškem konzulu protestiral proti temu, da se bori na kitajski strani več ameriških rezervnih častnikov. Ameriški konzul je zaradi tega izdal poziv na vse ameriške državljane, naj strogo varujejo neutralnost.

SANGHAI, 26. februarja. Položaj v Kiangvanu je nespremenjen. Japonci trdijo, da so Kitajci ponoči polzkusili več napadov, a so bili odbiti. V svojih postojankah se Kitajci trdno držijo. Topniški ogenj traja dalje.

NANKING, 26. februarja. Nankinška narodna vlada je te dni imenovala maršala Čangkajška za poveljnika vojske. ki bo prevzela nalogo zopet osvojiti zasedeno Mandžurijo; poveljstvo armad pred Šanghajem pa bo prevzel general Feng. General Feng je že odpotoval v Šanghaj.

Tajno oboroževanje Madžarske

SENZACIONALNO POROČILO »NARODNIH LISTOV«. — DEFENZIVNI IN OFENZIVNI NAČRTI. — BOJNA SREDSTVA.

PRAGA, 26. februarja. »Národní Listy« objavljajo senzacionalen članek o tajnem oboroževanju Madžarske. Po njihovih informacijah je bila te dni pod predstvom vojnega ministra Gömbösa seja madžarskega generalnega štaba, na kateri je bilo ugotovljeno, da so defenzivni načrti že popolnoma dovršeni, dočim se ofenzivni še pripravljajo, bodo pa tudi že do maja gotovi.

Iz Gömbösovega referata je bilo razvidno, da se posveča posebna pažnja letalstvu in napadu z boka. Pod poveljstvom maršala Ernesta se je osnovala

LONDON, 26. februarja. Hooverjevo pismo senatorju Borahu je vzbudilo tu veliko senzacijo, ker dokazuje, da Amerika ne bo več dolgo mirno gledala postopanja Japoncev na Kitajskem. V tem pismu pravi Hoover med drugim: Kitajsko tržišče je za Ameriko mnogo važnejše kakor evropsko. Ako bo Japonska nadaljevala svojo politiko, ni izključeno, da se ne bo Amerika postavila na docela drugo stališče; opustila bo svoje sodelovanje pri razorožitvi in zgradila na Tihem oceanu tako brodovje in oporišča, da bo lahko temeljito preprečila japonske namene na Kitajskem.

WASHINGTON, 26. februarja. Kitajsko poslaništvo je izdalo komunike, v katerem naglašajo, da se Kitajska nikdar ne bo odpovedala posesti Mandžurije, ker je bila vedno njen integralni del in pomeni japonski upad samo kršenje kitajske suverenosti.

WASHINGTON, 26. februarja. Po uradnih podatkih znaša doslej v Šanghaju nastala škoda 17 milijonov dolarjev. Uničenih je bilo 240 tovarov in trgovin in brez posla je ostalo 340.000 delavcev.

TOKIO, 26. februarja. Japonski kabinet je sklenil dovoliti novih kreditov za operacije pred Šanghajem. Doslej je Japonska za svoje pohode v Mandžuriji in pred Šanghajem izdala že nad sto milijonov jenov.

VARŠAVA, 26. februarja. Iz Moskve poročajo, da je sovjetska vlada sklenila povečati svoje čete na Daljnem vzhodu, in sicer zaradi ojačenega delovanja belogardistov. Znani ataman Semjonov se baje pogaja z Japonci zaradi osnovanja posebnega emigrantskega armadnega zbora, kateremu bi se pridružili tudi emigranti z Balkana in ostale Evrope.

IZ NARODNE SKUPŠČINE.

BEOGRAD, 26. februarja. Narodna skupščina je na današnji dopoldanski seji odobrila spremembo dosedanjega poslovnika, in sicer v predlagani obliki. Nato je nadaljevala debato o organizaciji ženskih obrtnih šol. Istočasno je razpravljala senat o osnutku zakona o trgovskih akademijah in gospodarskem svetu.

SKANDALOZNA PONAREJEVALSKA AFERA.

BEOGRAD, 26. februarja. Policija je izvršila danes več senzacionalnih aretacij. Gre za veliko ponarejevalsko afero v zvezi z zakonom o žitnem monopolu. Po dosedanjih ugotovitvah je neka skupina ponarejala plombe za vreče in na ta način oškodovala državo za velike vsote. Plombe so se izdelovale v Budimpešti in prodajale trgovcem po 7 Din ena.

AMERIKA IZGUBLJA ZLATO.

PARIZ, 26. februarja. Francoska banka je sklenila, da bo odslej prevažala zlato iz Amerike samo na francoskih parnikih. V Ameriki bo pustila saldo 490 milijonov dolarjev. Ta svota znaša polovico celokupnega evropskega salda v Ameriki, katere zlata zaloga znaša sedaj samo še 15 odstotkov celokupne svetovne zaloge.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opoldne): Mrzlo vreme.

Ivan Mandič †.

V noči od srede na četrtek je umrl na zagrebški medicinski kliniki v 52. letu starosti profesor verouka Ivan Mandič, bivši župnik in veliki narodni bореk v nesvobodni Istri. Rojen v Rukavcu je studiral gimnazijo na Sušaku, bogoslovje pa v Gorici ter služboval nato po raznih istrskih farah, slovenskih in hrvaških, kjer je posvetil vse svoje moči delu za narodni preporod in kulturni ter gospodarski napredek, zato je bil povsod znan in priljubljen. Po prevratu je pretrpel mnogo preganjanja, dokler ni bil prisiljen pobegniti v Jugoslavijo, kjer je živel nekaj časa v Karlovcu, nato pa v Zagrebu. Z njim je izginila v večnost markantna osebnost naše tužne Istre. Bodi velikemu in idealnemu narodnemu delavcu ohranjen večen spomin!

† Karol Worsche.

Sinoči ob 21.30 je v javni bolnišnici podlegel poškodbam g. Karol Worsche, bivši znani mariborski trgovec. Umrl je v starosti 61 let. Pogreb pokojnika bo v nedeljo ob 15. uri iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju. Blag mu spomin, preostalim naše sožalje!

Smrtna kosa.

V zadnjem času so v Mariboru umrli Marija Kocelijeva, zasebnica, 73 let; Julijana Zahradnikova, žena strojevodje, 83 let; Martin Hegedušič, polkovnik, 77 let in Matija Lah, carinik, 30 let. Naj v miru počivajo!

Masarykova proslava v Mariboru.

Mariborska Jugoslov.-češkoslov. Liga namerava proslaviti letošnji rojstni dan češkoslovaškega prezidenta T. G. Masaryka v četrtek 10. marca, skupno s svojim letnim občinim zborom. K tej slavnosti, ki bo z ozirom na letošnje številne večje prireditve Lige prirejena v bolj skromnem obsegu, pride gotovo tudi zastopnik češkoslovaškega konzulata iz Ljubljane. Na programu je med drugim tudi slavnostni govor Masaryka samega, ki se bo predvajal na gramofonskih ploščah, izdelanih te dni v Češkoslovaški.

Ljudska univerza v Mariboru.

Drevi ob 8. uri predava g. prelat dr. Franc Kovačič o Slomšku in zgodovinskem pomenu njegovega dela.

Predavanje v »Napredku«.

V nedeljo 28. t. m. priredi Starešinska organizacija »Napredka« ob 10. dopoldne v Narodnem domu v nadaljevanju cikla predavanj »Pota mlade generacije«. Predava tov. France Gerželj iz Ljubljane. Predavanje je širšega idejnega značaja ter skuša orisati v najznačilnejših potezah duhovni in kulturni obraz današnje mlade generacije, kakor tudi v osnovnih smereh pota v bodoče dni.

Starešinam Jadranom, Adrijanom, Slovenijam in Taborjanom!

Akad. tehn. društvo »Jadran« iz Ljubljane priredi v nedeljo 28. t. m. ekskurzijo v Maribor. Tovariši »Jadranši« se želijo ob tej priliki sestati s starešinami svojega društva kakor tudi bivših akad. tehn. društev »Adrija«, »Slovenija« in »Tabor«. V to svrhu bo ta dan z začetkom ob pol 21. uri v posebni sobi hotela »Orel« (vhod z Grajskega trga) prijateljski sestanek. Vabila so bila razposlana. Ako kdo pomotoma vabila ni prejel, naj oprostí in tega ne vzame za povod svoje odsotnosti. Dobrodošli vsi!

Bolniška blagajna samostojnih trgovcev v Mariboru bo imela svoj redni letni občni zbor jutri 27. t. m. ob 20. uri v hotelu »Zamorec«.

Godbeno društvo »Lira«.

v Mariboru z okolico bo imelo v nedeljo 28. t. m. ob 3. uri popoldne v restavraciji »Narodnega doma« svoj občni zbor. Društvo, ki je lansko poletje in jeseni s svojo godbo sodelovalo pri sokolskih teledadnih nastopih, bo sigurno tudi letos in v bodoče dobivalo povabila Sokolskih društev. Že iz tega razloga zasluži pozornost in podporo našega narodnega občinstva. Drugič pa vrši društvo po svojem kapelniku g. Poliču tudi glasbeno-vzgojevalno delo, kjer imajo mladeniči in moške širših slojev priložnost, vežbati se v igranju na različne godale. Odbor zato vabi vse društvene člane (tudi lani izostale) in glasbi naklonjeno občinstvo iz Maribora in okolice vobče, naj se občnega zbora v čim večjem številu udeležijo.

Za zboljšanje cest v mariborskem okolišju

IZ SEJE MARIBORSKEGA CESTNEGA ODBORA.

Mariborski cestni odbor je imel včeraj svojo redno sejo, na kateri je pretresal proračun za gradnjo novih cest.

Načelnik dr. Lipold je uvodoma pojasnil položaj, ki nastane, če bodo predlogi banskega sveta glede enotne cestne doklade odobreni od finančnega ministrstva. Po uvedbi enotne 25% cestne doklade bi bil ukinjen banovinski kuluk. Od te 25% enotne cestne doklade bi se porabilo 15% kot nadomestilo za banovinski kuluk, ostalih 10% pa za kritje materialnih izdatkov, ki so jih dosedaj stavliali cestni odbori v svoje proračune.

Dosedaj so pobirali cestni odbori 32% cestno doklado. Ker pa presegajo materialni izdatki tretjino celotnega proračuna, bo po uvedbi enotne cestne doklade mogel cestni odbor kriti svoje izdatke za ceste tudi v dosedanjih izmeri. Z manj kot 20%no cestno doklado. Le na ta način se bo izboljšal položaj cestnih odborov in davkoplačevalcev.

Predležeci proračun je še po starih, dosedanjih predpisih. Do izprememb v posameznih postavkah pride šele, ko odobri finančno ministrstvo od banskega

sveta stavljen predloge po uvedbi enotne cestne doklade. Zato je cestni odbor sklenil pobirati dotlej 31% cestno doklado, namesto dosedanje 32% doklade.

V proračunu pa je več važnih postavk.

Predviden je en milijon dinarjev za nadaljnjo gradnjo ceste Reka—Sv. Areh; gradila se bo nadalje cesta Sv. Peter—Ložane, toda le s sredstvi, ki jih ima na razpolago cestni odbor, in cesta Sv. Benedikt—Lomanoši. Tudi v slovenjebistriškem okraju se bodo gradile nove ceste in sicer: Slov. Bistrica—Sv. Martin na P. Ljorju, Slov. Bistrica—Tinje in Mostečno—Šikole. V proračunu je predvidena tudi postavka 30.000 Din za nabavo snežnih plugov. V bodoče bo čistil ceste snega okrajni cestni odbor sam. Le v izrednih primerih bodo pri čiščenju pomagale občine. Cestni mojster v mariborskem okraju dobi motorno kolo. Zvišan pa je tudi prispevek cestnega odbora za vzdrževanje občinskih cest.

Proračun, ki predvideva devet milijonov izdatkov in istotoliko dohodkov, je bil soglasno sprejet in bo predložen banski upravi v odobritev.

Danes petek kabaretni večer v Veliki kavarni.

Službeni list

dravske banovine objavlja v 15. številki med drugim pravila za polaganje praktičnega učiteljskega izpita, pravilnik o obliki, vsebini in načinu izdajanja zdravniških potrdil, nadalje tarifo o pobiranju žigovine in drugih pristojbin za dela osrednje uprave za mere in dragocene kovine, razne norme za navadno opeko, opeko iz apna in peska, norme za stukaturne trstike in odredbo o vložitvi prijav za draginske doklade državnih upokojencev.

Za pomožno akcijo

so darovali v zadnjem času večje zneske: uradništvo kolodvorske pošte 450, uradništvo mestne hranilnice 1.025, Zadruga izvoščkov in voznikov v Mariboru 1.000, hranilnica dravske banovine 450, ravnateljstvo ženskega učiteljskega 315, progovna sekcija Glavni kolodvor 1.078, sresko načelstvo, levi breg 247, vojniki obmejne čete 133, Podružnica združene gospodarske banke 1.000, ravnateljstvo realne gimnazije 475, Mariborska mlekarica in tovarna sadnih izdelkov 500, nastavljeni kurilnice drž. železnice 1.262, delavci kurilnice drž. železnice 742, pekovski pomočniki iz Maribora 500 Din. Prispevek v naravi pa so darovali: Nabavljalna zadruga uslužbencev drž. žel. in tvrdka Hutter in drug.

Ponesrečen kolesar.

Delavca Antona Krambergerja je doletela včeraj, ko se je vračal na kolesu iz Maribora v Dogoše, težka nezgoda. Vozil je v naglem tempu, pa mu je spodneslo kolo na zaledeneli cesti, da je padel in obležal nezavesten s hudimi poškodbami na glavi. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v bolnico, kjer dolgo časa ni prišel k zavesti.

Hud zet.

V Sp. Dupleku stari Jurij Maček in njegov zet nista dobro soglašala, ampak se čisto prepirala. Včeraj proti večeru sta se spet sporekla in je zet svojega tasta grdo zdelal. Zadal mu je tako hude poškodbe na glavi, da so ga morali prepeljati v tukajšnje bolnišnico.

S policije.

Policija je aretirala dva moška radi razgrajanja in neko žensko zaradi vlačugarstva. V policijskih bukvah pa imajo zabeleženih pet prijav radi tatvine, pretepa, poškodbe javnih nasadov in kršitve cestno-policijskih predpisov. Na policiji je prijavil A. H. iz Prešernove ulice, da je že v sredo zvečer odšla od doma njegova tašča Julijana. Ihlova, vdova po trgovcu in se do danes še ni vrnila. Ker je tašča zapustila pismo, v katerem pravi, da pojde v smrt, domnevajo, da utegne biti ona tisti nesrečni človek, ki je v sredo zvečer utonil v Dravi, kakor smo o tem dogodku poročali včeraj.

Legitimacije za brezplačno avtobusno vožnjo.

Mestno avtobusno podjetje v Mariboru nam javlja, da z dne 10. marcem t. l. izužbi veljavnost legitimacije za brezplačno vožnjo na mestnih avtobusnih progah, katere so bile izdane od vodstva svojčas do preklica. Do omenjenega roka se bodo zamenjale te legitimacije proti predložitvi stare pri ravnateljstvu podjetja. Plinarniška ulica 9 ob uradnih urah in nove legitimacije bodo veljavne samo do konca leta 1932.

Borza dela

išče vajenca, ki bi se hotel posvetiti železninarstvu. Hrano in vso ostalo oskrbo bo dobil pri delodajalcu. Interesenti naj se obrnejo na borzo dela.

Sprememba posesti.

Trgovca brata Leo in Heinz Büdefeldt sta kupila hišo št. 14 v Gosposki ulici od trgovke Julijane Michelitscheve za 600.000 Din.

Društvo za podporo revnih učencev

bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo 28. t. m. ob 11. uri v Cankarjevi šoli (l. nadstr. levo). Vabljeni prijatelji mladine!

Obrtniki in novi obrtni zakon.

Slovensko obrtno društvo je sklenilo na zadnji odborovi seji sklicati na 2. marca v Gambirnovi dvorani sestanek obrtnikov, da jih seznani z novim obrtnim zakonom, ki je za interese našega obrtništva največje važnosti.

Dvodnevni sadjarski tečaj

bo 4. in 5. marca na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Obravnavalo se bo sajenje, oskrba, gnojenje, pomlajevanje in precepljanje sadnega drevja. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Udeležbo je javiti z dopisnico ravnateljstvu šole.

Protituberkulozna liga v Rušah

bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo 6. marca ob 9. uri zjutraj v prvem razredu stare šole v Rušah. Vabljeni vsi, ki se zanimajo za ljudsko higijeno.

Brat umorjene Julijane Heričeve.

Po dvajsetih letih se je vrnil iz Avstrije, iz Halbenraina, kjer je služil za hlapca, brat umorjene Julijane Heričeve, Jože Herič, o katerem so splošno domnevali, da ga ni več med živimi. Oglasil se je pri nekem tukajšnjem odvetniku s prošnjo, naj mu pojasni zadevo o zapuščini njegove sestre Julijane, katero je umoril v jeseni lanskega leta zdaj na smrt obsojeni Falež. Možakar je izvedel, da bo podedoval po svoji pokojni sestri okoli 150.000 Din, po svojem pokojnem stricu pa nekaj nad Din 200.000. Da bi postal čez noč tako bogat, ne more ubogi hlapec nič kaj prav verjeti.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Petek, 26. februarja. Zaprt.

Sobota, 27. februarja ob 20. uri »Dijak-prosjak«. Ab. C.

Nedelja, 28. februarja ob 20. uri »Viktorija in njen huzar«. Znižane cene.

Lutkovno gledališče

Sokola Maribor-matica v Narodnem domu ponovi v nedeljo 28. t. m. ob 15. uri pravljico igro v sedmih slikah »Kralj Lavrin ali Gašperček med roparji«.

Lutkovno gledališče

pri Sokolu Maribor I. predvaja v nedeljo 28. t. m. ob 15. (3.) uri v kadetnici igro »Gašperček in njegova junaška dela«.

Studenci pri Mariboru

Pomožna akcija se je po zgledu Maribora organizirala tudi v Studencih s pomočjo naših društev, katerih člani pridno pobirajo prispevke. Pripomniti moramo, da naši delavci po svojih močeh prispevajo k akciji, ker čutijo usmiljenje do sošolstva, ki je brez zaslužka in brez kruha. Studenci, izkažite se in prispevajte k pomožni akciji, da najsiromašnejšim olajšamo težko usodo!

Umrla je 80letna zasebnica Jožefa Čerčeva. Pogreb je oskrbelo naše pogrebno društvo. Naj ji bo lahka zemljica domača, družini pa naše sožalje!

Proslava 100letnice rojstva očeta Sokolstva, Tyrša, priredi tudi naš Sokol v soboto 5. marca v dvorani Sokolskega doma. Ker je Sokol že imel svojo društveno akademijo, bo proslavo organiziral prosvetni odbor v obliki koncerta. Nastopil bo tudi novoustanovljeni pevski odsek pod vodstvom br. Kavčiča. Na sporedu bodo deklamacije, govori o Tyršu in po sporedu bo prosta zabava. Ob tej priliki bo slavil Sokol tudi 70letnico prve telovadne ure.

Narodna odbrana v Studencih priredi 1. praznik sv. Jožefa družaben večer s pestrim sporedom, ki bo obsegal razne humoristične prizore, balete itd.

Rdeči križ bo imel jutri v nedeljo ob 10. uri svoj redni letni občni zbor v občinski pisarni. Vsi člani in prijatelji društva vljudno vabljeni.

Škratinka v Prekmurju.

V Prekmurju, posebno v okolici Murske Sobotne in Dolnje Lendave, se je razširila nevarna epidemija škrlatinke. Obolele otroke prevažajo v bolnišnico v Mursko Sobotno.

Zagoneten umor notarja.

V kraju Rackeve blizu Budimpešte je v sredo ponoči izbruhnil požar. Gorelo je v notarski pisarni. Pri gašenju pa so ljudje odkrili grozen umor: V sobi je ležal notar dr. Mikloš mrtev v mlaki krvi. Morilec je bil svojo žrtev z zverinsko krutostjo razmesaril; umorjenec je imel obraz ves razrezan, ušesa odrezana, prste odsekane. — Dr. Mikloš je kot substitut zastopal krajevnega notarja dr. Evgena Reviczkyja, ki je bil že deli časa v nekem sanatoriju, kamor so ga odpravili radi živčnega obolenja, ko si je hotel prerezati vrat. Za koncipijenta pri Miklošu pa je bil neki sorodnik obolelega notarja Ladislav Pač. Baje je med njima vladalo zelo napeto razmerje. Oblasti preiskujejo to skrivnostno zadevo, ki je silno razburila prebivalstvo. Roparski umor je po vseh ugotovitvah popolnoma izključen, domnevajo pa, da je morilec imel interes na tem, da zgorejo akti javnega notarijata, kar se je tudi zgodilo. Požar je ves arhiv uničil. Sum pada na Reviczkyja, ki je baje svojem nasledniku prisegel maščevanje. Baje so ga ljudje dan popreje tudi videli v kraju. Njegovo sedanje bivališče je neznan.

Ameriška zapuščina in ameriški davek

Nedavno umrl ameriški bogataš Thomas Fortune Ryan je zapustil svoji vdovi in trem sinovom 135 milijonov dolarjev, toda dediči morajo, preden do dedščino, plačati državi 25 milijonov dolarjev davka. To je največji davek, ki je bil kdaj plačan za prevzem zapuščine, in sicer ne samo v Ameriki, ampak sploh na vsem svetu.

Milčkerjev »Dijak prosjak«

Po številnih modernih in hipermodernih operetah je starejša delo oddih in obenem pogled nazaj. Spomni nas starih časov, ki so bili bolj romantični, kakor je težka in realna sedanjost. Zato je storila gledališka uprava prav, da je segla po Milčkerjevem »Dijaku prosjaku«, in tudi občinstvo, ki je gledališče skoraj docela napolnilo, je s svojim navdušenjem pokazalo, da je bilo zadovoljno. Če se pa za moderne operete žrtvuje vse, bi se moralo nekaj tudi za stare in režija bi ne smela biti tako staromodna, kakor si jo je zamislil g. Truhovič. Posebno ne v času, ko se »Dijak prosjak« igra na Dunaju v docela moderni predelavi in režiji.

Obvladati ves veliki aparat te operete, ni lahko delo, kljub temu ga je režiser na svoj način uskladi in izgledil. Motile so ga samo nekatere prepovršne podrobnosti. Mimo tega je primanjkovalo solistov in so morali kot pevci, odnosno pevke, nastopiti nepevci. Na drugi strani pa so pokazali naši prvi solisti prav pri »Di-

jaku prosjaku« svojo moč in napredek. Gdč. Udovičeva (Laura), gdč. Barbičeva (Bronislava), g. Sanci (Rymano-wicz) in g. Medven (Janicki) so s svojimi nastopi ogrevali. G. V. Skrbinek je segel po ekstempori in postal namah popularen. Jetnišničarski trio, gg. Pavle Kovič, Furijan in Nakrst, je bil igralsko dobro ubran.

V ostalih vlogah so nastopili ga. Zakrajškova (grofica Novalska), ga. Savinova (kornet Richthoffen), g. Rasberger (major), g. Blaž (ritmoister), g. Tovornik (poročnik), g. Harastovič (Malachowski), g. Gorinšek (sluga Anufrij) in g. Lobnik (gostilničar) v skladu s celotno režijo in igro. Tudi zbori so bili dobro uporabljeni in izvežbani. Dirigent g. Herzog je delo naštudiral z vidne ljubeznije in ambicije.

Se dosti večji pa bi bil uspeh, če ne bi bili režija in inscenacija tako zastareli in če bi se bilo pazilo na podrobnosti, ki so ponekod zaradi površnosti precej ne-ljubo motile.

—r.

Sokolstvo

Sokolom-smučarjem!

Sokol Maribor-matica priredi v nedeljo 28. t. m. svoje društvene smučarske tekme. Tekmuje se v naslednjih skupinah: a) člani, b) članice, c) moški naraščaj in d) ženski naraščaj. Razen teh tekmujejo na članski progi tudi slušatelji svezne prednjaške šole SKJ v Mariboru. — Start za vse oddelke je ob pol 16. (3.30) popoldne nad gostilno »Lovski dom«, cilj na letnem telovadišču. — Zbirališče vseh tekmovalcev in tekmovalk je točno ob 14. uri pri »Lovskem domu«, kjer se bo vršilo žrebanje startnih števil in objasnitev posameznih prog. — Prijave se sprejemajo na licu mesta. — Bratje in sestre, vaša sokolska dolžnost je, da se tekme udeležite vsi, ki smučate! Zdravo!

Iz Poličan

Kronika zadnjih dni. Odšel je pred dnevi od nas priljubljeni žel. uradnik, vrli sokolski delavec, g. Fr. Heric, ki je imenovan za postajenačelnika v Pesnici. Sokol in tovariši so mu priredili pristočno odhodnico. — Rudnik na Zbelovski gori pri Poličanah, ki je dolgo počival, bo zdaj spet obratoval, prevzel ga je in obnovil g. Andrej, upokojen konzul iz Švice. Tako bo za naše ljudi spet zaslužek doma, da jim ne bo treba hoditi po svetu s trebuhom za kruhom. Zaslugo na obnovitvi rudnika ima predvsem rudarski nadpaznik g. Josip Mlekuš, ki je izposloval zvezo z omenjenim podjetnikom. — Mrtvaški zvon je zapel te dni kar štirim domačinom, ki so bili že vsi kar visoko v letih, in to v Poličanah hlapcu Tonetu, čez 80 let, na Stanovskem posestniku Josipu Jamniku in Jaki Jevšku, v Lušči vasi pa starki Učkovi Klari. Svetila jim večna luč!

Frank Crane:

Ljubezen do ženske

Amor sementa in noi d'ogni virtute.
Ljubezen seje v nas vsako čednost.
Dante.
L'amour est un feu, auquel s'épurent
les plus nobles sentiments.
Ljubezen je ogenj, ki očisti naša
najplemenitejša čuvstva.
Balzac.

Človeštvo označuje ljubezen do Boga kot najmožnejšo pravstveno silo.

Tej ljubezni najbližja po pomenu in sili je ljubezen moškega do ženske.

Najsi je ta ljubezen gnana od poltne-ga poželjenja, najsi korenini v telesnosti kakor lilija v zemlji, vendar je v njenem cvetu in duhovnem izpolnjenju najnežnejši dih duše, ki je od pozemskega ne-izrečeno daleč...

Čudno je, koliko svetnikov, koncilov in cerkvenih polemik je smatralo ljubezen do ženske kot nekako sorodno zlu. Če so pobožniki proti sladkemu smeh-ljaju in toplim očem grmeli, češ, da so nevarnost za dušo, so francoski trubadurji osnovali bolj človeško teologijo, ki je romala preko Alp, in tam v Toskani naletela na Danteja, ki je morda bolj ka-kor vsak drugi genij dvignil žensko iz kalne sfere čutnosti in jo posvetil v du-hovno vodnico moškega. Dantejev evan-

gelij hoče razodeti, da je ženska tista, katere duša prebija dušo moškega k za-vesti njenega božjega poslanstva.

Michelangelo je v svojem sonetu na Vittorio Colonna izrekel misel, da mora biti Bog dober, ker je ustvaril nekaj ta-ko dobrega kot je ta ženska.

Mohamedanci so ženski odrekli dušo. Puščavniki in sveti samotarji so molili za odrešenje od ženske.

Strah! Toda pred čim? Kdo more sko-čiti preko lastne sence?

Resnica je, da bi bila slaba z napred-kom človeštva, da ni srčna in duševna moč ženske delo moškega vsegdar pod-pirala, da, morda šele omogočila. Naj-boljša, kar so ustvarili moški, je bilo spremljano vedno od inspirativnih žen.

Med obema spoloma poljejo misterija, katerih nismo mogli še povsem dogljdati in raztolmačiti.

Če je Mohamedanec nekoč dvomil, ali ima ženska dušo, je pri nas na zapadu, kjer je mož vse preveč zaposlen z za-služkom, poklicom in delom, upravičeno vprašanje: ali ima moški še dušo? Vse-kakor: ako je teologija kaknega moškega tako zmedla, da ne vé več natančno po-vedati, ali ljubi Boga, — pa naj ljubi žen-sko. Četudi ni to božja ljubezen, je ven-dar taka ljubezen ljubéni do Boga naj-bližja. Saj ne moremo Boga v splošnem boljše ljubiti nego v njegovih bitjih.

Potomci naroda, ki je živel pred 4-tisočletji

Senzacionalno odkritje zadnjih Hetitov v Mali Aziji.

Mala Azija je bila v prešli tisočletjih pozorišče nešteti bojov med najrazlič-nejšimi narodi, ki so prihajali tako iz Azije, kakor iz Evrope. Ustanavljali so tam države, dvigali kulturo, izpopolnje-vali svoj jezik, naposled pa — izginili. Reči bi mogli, da je bila prav Mala Azi-ja grob neštetim ljudstvom. Šele po pri-hodu Arabcev in Turkov so se razmere nekako ustalile. Toda kaj je tudi to na-pram petim tisočletjem dneve, nemirne prošlosti.

Da žive še danes tam prastari narodi, kakor so n. pr. Armenci, je znano, nihče p. ni vedel in niti ne pričakoval, da kri-je Mala Azija malo skupino ljudi, ki so zadnji potomci starih Hetitov, ki so živeli že v drugem tisočletju pred Kristusom. Ves kulturni svet je bil prepričan, da je ta stari kulturni narod že pred tisočletji izumrl in da je z njim za vselej izginila tudi njegova živa govorica. Pravo prav-cato presenečenje je zato odkritje madžarskega znanstvenika prof. J. Mészá-rosa, ravnatelja novega turškega etno-grafskega muzeja v Ankari.

Prof. Mészáros je na pobudo in s pod-poro ameriške Rockefellerjeve orientál-ske ustanove preiskal nekatera doslej malo znana maloazijska področja, in na-šel v neki vasi ljudi, posebno stare, ki govore docela drug jezik kakor njihovi sosede. Bilo mu je takoj znano, da mo-rajo biti ti ljudje zadnji potomci nekega starega, izumrlega naroda, zato se je z vsvo vnmemo lotil dela, da bi ugotovil nji-

hovo narodno in jezikovno pripadnost. Z velikim trudom je zbral vse še znane besede, sestavil slovnico in slovar ter zapisal njihove bajke, reke itd. Ko je svoj material nato primerjal z znanimi pra-starimi jeziki, je na svoje veliko prese-nečenje ugotovil, da se krije z jezikom Hetitov, najstarejših znanih prebivalcev Male Azije.

Hetite smo doslej poznali samo po iz-kopanih spomenikih in napisih, ki so prizadevali znanstvenikom velike težave. Posrečilo se jim je sicer, da so jih pre-čitali, a vseh besed niso mogli razumeti. Slovar, katerega je sedaj sestavil prof. Mészáros, bo nadaljno delo silno olaj-šal in odkril tudi doslej še neznano fo-netiko hetitščine. Razlika med starim in sedanjim jezikom je sicer znatna, a ko-reni besed so vendar enaki. Za znanost bo to senzacionalno odkritje ogromnega pomena, javnosti pa bo znano v celoti šele tedaj, ko bo Mészárosev material, ki je še v rokopisu, objavljen v tisku, kar se bo zgodilo še letos. Tisk bo oskrbela omenjena Rockefellerjeva ustanova v Chicagu.

Že danes je gotovo, da je bila hetitšči-na indoevropski jezik in se je tedaj te-meljito razlikovala od ostalih jezikov sta-rih maloazijskih narodov, ki so bili veči-noma semitskega in kamitskega porekla. Odkritje zadnjih Hetitov v Mali Aziji in zadnjih potomcev Kaldejev v Tibetu pa dokazuje, da je na svetu še marsikaj, če-sar ne vemo in ne poznamo.

Primorske novice

Mladi Mario Štok iz Marezig v Istri je šel s svojo zaročenko Veroniko Babič pred dvema mesecema skrivaj čez me-jo v Jugoslavijo. Ker nista mogla dobiti zaposlitve, sta odšla 9. t. m. nazaj proti domu. Prišla sta čez mejo in taval po snegu med gorovjem štiri dni. Veronika je opešala in Štok jo je nosil na hrbtu, dokler je mogel. Potem jo je odložil, a bila je že mrtva. Korakal je ves zmeden dalje, potem so tudi njemu pošle moči. Slučajno so ga našli ležečega v snegu že skoro zmrznjenega gozdni čuvaji. Spra-vili so ga s težavo v Postojno in od tam v tržaško bolnico. Zmrznjene ima roke in noge. Mladenko Babičovo so našli po dolgem iskanju s snegom pokrito. Poko-pali so jo v Studenem.

Na Prevalu so našli zmrznjenega 22let-nega Ivana Bremca iz Lokovca. Ostra burja je brila zvečer, ko se je lahko oble-čeni fant vračal domov. Na dolgi poti je omagal in na cesti preminul.

Stanko Kožuh, 21letni fant iz Oseka, je šel skrivoma čez mejo v Jugoslavijo. Ko se je vračal, so ga prijeli miličarji pri Hotedršici. Sodišče v Gorici ga je obsodilo na 3 mesece zapore in 2000 lir glo-be. Proti obsodbi je podal priziv, ki pa je bil te dni pri drugi razpravi zavrnjen. Andrej Bavčar, star mož, ima v Se-

lu na Vipavskem trgovino z jestvinami. Ko je te dni zvečer s svojo ženo sešte-val inkaso, je pridrl v trgovino nezna-nec in zahteval po italijansko od Bav-čarja, naj mu takoj izroči ves denar. Bavčarjeva sta se prestrašila, tujec pa je med tem pograbil denar, okoli 1800 lir, in zbežal. Drugi dan so ga izsledili črniški orožniki. Ropar je 43letni potepuh Vitto-rio Buttolo. Izročen je sodišču.

Mariji Makuc iz Trebuše je bila ova-dena oblasti, da je vtihotapila čez mejo precejšnjo množino alkohola. Te dni so jo orožniki uklenjeno odgnali v goriške zapore.

Katoliški jubilej 1. 1933.

Prihodnje leto bo katoliška cerkev sla-vila razne važne stoletnice: uvrstitev zadnje večerje med zakramente, muka in smrt Kristusova in njegovo vstajenje od mrtvih, ustanovitev katoliške cerkve, vnebohoda in prihoda Svetega Duha. Zaradi tega bo 1. 1933. proglašeno za sveto jubilejno leto katoliške cerkve.

Rešilni izhod.

»Kaj, ti v svojih obupnih denarnih raz-merah se še vedno voziš v II. razredu?«
»Kaj pa naj storim? V tretjem naletim vselej na kakega svojega upnika.«

Eleganten bandit

Nenavaden, a za velemestno življenje značilen dogodek se je odigral te dni sre-di Londona, v bližini viktorijanskega ko-lodvora, kjer vedno mrgoli ljudi.

Po širokem trotoarju so se kakor na-vadno drenjale množice, ko je privozil eleganten avto in se ustavil pred veliko trgovino z zlatino in dragulji. Iz avta je skočil šofer v zlatoobiti livreji in od-prl zelo elegantnemu gospodu, ki je iz-stopil iz voza. In kar se je potem v par trenutkih odigralo, to je tako presenetli-vse gledalce, da se noben niti zgani! ni.

Kaj se je dogodilo, o tem pripoveduje juvelir Mr. James Walker: Ko se je tisti gentleman približal naši izloži, smo vi-deli, kako je vzel iz papirja neki kovina-sti predmet, naglo potegnil z njim par-krat križem kražem po šipi in že segel v izložo b z roko. Njegov plen pa je bil toliko ko nič. Najprej je segel po palčici, na kateri so bili nabrani dragoceni pr-stani, a je ni mogel odtrgati, ker je bila pritrjena na verigi. Dobil je sicer etui z dragocenim prstanom v vrednosti nad 50.000 Din. a tudi tega je izgubil v nagli-ci bega. Ostal mu je samo prazen etui.

Čim se je publika zavedla, za kaj gre, se je takoj vrgla na zasledovanje elegant-nega avtomobila, v katerega je bil gen-tleman naglo spet skočil; toda tudi poli-cist v avtotaksiju ga ni mogel dohiteti.

Njena plesna toaleta.

Ona se pride pokazat soprogu v novi plesni obleki.

On: Draga, ta obleka je nemogoča. Saj se ti vidi srajca skozi!

Ona: To se samo zdaj vidi. Na plesu pa ne bom imela srajce.

Zadnji izhod.

»Če do jutri ne spravim skupaj 3000 Din, se moram ustreliti. Ali mi ne morete pomagati, gospod ravnatelj?«

»Obžalujem — nimam revolverja!«

Curren Bell:

55

Lowoodska sirota

Trudil se je, da bi vzljubili, a srčki je niso mogli trpeti in jezil se je nad njimi, če so kazali svojo mržnjo. Ko je zbolel, je venomer zahteval, naj mu prinese otroka k postelji, in ko je umiral, sem mu morala obljubiti, da bom pokveko negovala kot lastne otroke. Da so mi vsilili otročaja iz kake sirotišnice, bi mi bilo dražje. Bil je pač mehkega srca. John mu prav nič ni pooben, kar mi pač zelo ugaja. John je meni enak in mojim bratom — pravi Gibson je. Oh, ko bi me le ne mučil s prošnjami za denar! Saj ga nimam več, revni postajamo. Pol družine bom odslovila in del hiše zaprla ali pa dala v najem. Kako bi sicer zdelovala? Dve tretjini dohodkov požro obresti. John strašno kvartopiri; ubogi fant venomer izgublja. Sami lopovi se ga držijo. John se mi je skazil, John je propadel — strašno ga je videti — sram me

Vse bolj se je razvnela. Zato sem šepnila Liziki, da bo najbolje, če odidem.

»Nemara res, gospodična. A zvečer je vedno taka, le zjutraj je mirnejša.«

Vstala sem.

»Počakajte!« je vzkliknila Mrs. Reed. »Še nekaj bi vam rada povedala. John se mi venomer grozi z lastno ali mojo smrtjo in včasih se mi sanja, da ga vidim na mrtvaškem odru z veliko rano na vratu ali pa z nabreklih licem. Čudno se mi zdaj godi, hude nadloge me tarejo. Kaj naj počnem? Kje bom jemala toliko denarja?«

Lizika ji je nudila pomirjevalni lek; le težko je uspela. Kmalu nato je uina utihnila in začela dremati. Šla sem iz sobe.

Več kot deset dni se nisva več pomenkovali. Ali se ji je bledlo ali pa je bila popolnoma mrtvična in zdravnik ji je prepovedal zdržljive pomenke. — Georgina in Eliza sta bili začetkoma vzdržljivi in malobesedni. Eliza je po ves dan šivala, čitala ali pisala in ni privoščila besede ni meni ni sestri. Georgina je klepetala bedastoče svojemu kanarčku, ne da bi se zmenila zame. A obljubila sem si, da jima nikoli ne pokažem, da mi je hudo za posel ali zabavo. Saj je bilo za oboje preskrbljeno, ker sem si bila prinesla s sabo tudi risalno orodje. Sedla sem blizu okna in risala vinjete; pogled na morje med dvema pečinama; vzhajajoč mesec in ladja, ki reže njegovo oblo; bičje in ločje, iz katerega moli ovenčana glava vodne vile; vila v stržkovem gnezdecu, pod šipkom.

Nekega jutra sem začela risati obraz, ne da bi mislila na to, koga bi hotela upodobiti. Risala sem kar tako. Najprej sem upodobila široko in močno čelo in štirioglasto lice. Obrisi mi je ugajal in začela sem ga polniti s podrobnostmi. Narisala sem vodoravne, iake obrvi, lep nos z ravnim hrbtom in napetimi nosdrvmi, ne baš majhna, a okretna usta, krepko brado z jamičo na sredini, črne zaliske in vrane lase, s čopki na sencih in kodri nad čelom. Zdaj pa oči! Velike so in lepe, trepalnice temne in dolge, zenice velike in blesteče. Še dve, tri poteze — uspela sem. Prijateljstvo obličje mi je ležalo pred očmi. Kaj mi je bilo zdaj do tega, da sta mi sorodnici kazali hrbet? Smehljala sem se, če sem pogledala sliko in ugotovila, da je podobna gosposdarjevemu licu.

»Ali je to kak znanec?« me je nenadoma vprašala Eliza, ki je bila neopaženo pristopila. Odgovorila sem ji, da je to le izmišljena glava; hitro sem jo skrila med druge risbe. Tudi Georgina je pristopila. Pogledala je slike, ki so ji vse ugajale razen »grdega moža«. Obe sta se čudili moji spretnosti. Ponudila sem se jima, da ju naslikam, in obe sta ponudbo sprejeli. Nato je Georgina prinesla svoj album. Obljubila sem ji, da ji naslikam vanj krajino z vodenimi barvami, kar jo je takoj udobrovoljilo. Predložila mi je izprehod po parku. Preden sva bili dve uri zunaj, sva se zaupno pomenkovali. Opisala mi je razkošno zimo, ki jo je zvala v London, in kako so jo tam občudovali. Popoldne in zvečer mi je še toliko tega nabehtala, da bi o njenih dožitkih utegnili napisati roman. Dan na dan je ponavljala iste stvari; govorila je o sebi, o svoji ljubezni in o svojih težavah. Čudno, da ni enkrat ni omenila bolezni svoje matere, smrti svojega brata ali žalostnih obiteljskih razmer. Nje duša se je topila v spominih na užito veselje in v nadah na nove užitke. Le kakih pet minut na dan je prebila pri bolni materi.

Eliza je bila še vedno redkobesedna; bržkone se ni utegnili razgovarjati, ker je bila prezaposlena. Ali težko bi bilo povedati, kaj je pravzaprav delala in težko bi bilo pokazati kak uspeh njenega dela in njene marljivosti. Budilka jo je zarana budila in vsaka ura, skoraj vsaka minuta je imela svojo določeno nalogo. Trikrat na dan je prebirala nekaj molitvenik. Tri ure na dan je vezla z zlato nitko prt za oltar nove cerkve. Dve uri je pisala dnevnik, dve uri se je ukvarjala v vrtu in celo uro se je bavila s svojimi računi. V tem delu se je čutila srečno in nič je ni tako kačilo kot motenja njenega dnevnega reda.

Ko je bila nekega večera bolj zgovorna kot ponavadi, mi je pravila, da je John rodbino upropastil,

kar jo je neizmerno bolelo; a vedela je natančno, kaj in kako bo ukrenila po materini smrti. Poišče si zavetje, kjer ji nihče ne bo v nadlego in kjer jo bo ločila varna ograja od pregrešnega sveta. Ko sem jo vprašala, ali pojde tudi Georgina z njo, mi je rekla:

»Kaj še! Z Georgiano nimava nič skupnega. Za noben denar bi se ne hotela obremeniti z njeno družino. Georgiana naj dela, kar hoče.«

Če si Georgiana ni lajšala srca pri meni, je ležala na počivalnici in tožila, kako je doma dolgočasno in da bi še bila rada pri teti Gibson.

»Kako lepo bi bilo, ko bi mogla izginiti, dokler ne bo doma vse pri kraju,« je dejala. Bržkone je mislila na materino smrt in na mračne pogrebne obrede.

Navadno se Eliza ni zmenila za sestrino lenobo in tarnanje. Nekega dne pa je odložila svoje račune in nenadoma planila:

»Georgiana, ničmrnejše in bedastejše zverine od tebe širni svet ne glešta. Prav nobene pravice do rojstva nisi imela, ker svojega življenja ne uporabljaš. Namesto da bi živela zase, v sebi in s seboj, kakor bi pričakovali od razumnega stvora, se samo trudiš, kako bi obesila svojo nemoč na tujo moč. Če se nikomur neče, da bi se obremenil s tako zajetnim, šibkim, nadutim, neuporabljivim bitjem, kričiš, da slabo ravnaš s teboj, da te zanemarja, da si reva. Morala bi biti neprestano v družini in razčlunjena, sicer ti je svet ječa. Občudovati bi te morali, oboževati in se ti laskati, godbe, plesa ti je treba, sicer se dolgočasiš, umiraš. Zakaj si ne določiš sestava, ki bi ti rešil odvisnosti od drugih in te postavil na lastne noge? Razdeli si dan na erake dele. Vsak del določi za kako opravilo, niti ure, niti minute ne smeš prebiti brez dela. Vse naloge rešuj metodično, po neizpremenljivem redu. Dan ti bo miril. Že preden se boš zavedela, da je začel, in nikomur se ti ne bo treba zahvaljevati, da ti je pomagal prebiti le en sam dolgočasni trenutek. Nobene družine ti ni bilo treba iskati in ne iztikati za pomenkom, simpatijo, prizanesljivostjo. Živela boš tako, kakor se spodobi. Poslušaj moj nasvet, potem ne boš potrebovala tuje pomoči, pa naj se ti pripeti, kar hoče. Če pa nečeš, lenuhari, stokaj in pričakuj ne vem kaj, a trpi tudi posledice svoje bedastoče. Čisto in bistro ti povem: po materini smrti se ne bom ukvarjala s teboj, in ko jo pokopljemo, si bova tako tuji, kot da se nisva nikoli poznali. Ne zanašaj se na mojo pomoč, ker sva otroke istih roditeljev. Ko bi poginil ves človeški rod in bi ostali sami na svetu, bi tebe pustila na starem svetu, sebi bi pa poiskala novega.«

Imaš že zlato nalivno pero ?

Pisati z nalivnim peresom je res užitek!

Ne odlašaj si ga kupiti takoj!

Bogato izbiro najboljših nalivnih peres po najnižjih cenah ima

KNJIGARNA IN PAPIRNICARNA
TISKOVNE ZADRUGE
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

NAČELSTVO GREMIJA TRGOVCEV V MARIBORU
naznanja svojim članom, da je preminul bivši ugledni trgovec v Mariboru in dolgoletni agilni podnačelnik gremija, gospod

Karl Worsche

Pogreb se bo vršil v nedeljo ob 15. uri na Pobrežju. 693

Slava njegovemu spominu!

Stampilje
T. SOKLIČ
Maribor
Aleksandrova 43

zastopniki se sprejmejo

Dva lokala oddam takoj. Manjši na zelo prometnem kraju. Večji pa je jako pripraven za obrtnika ali skladišče, ker ima velike suhe kleti. Naslov v upravi črtnika. 639

Samostojno prodajalstvo sprejemem. Pogoji Din 5000 kavcije. Ponudbe pod šifro »Znam nemško« na upravo. 670

Poceni južinica!

- 1 par toplih hrenovk Din 2.—
- 1 debrecinka —75
- 1 kozarec vina 1.—
- 1 skodelica čaja (z rumom ali slivovko) 3.—

ri tvrdki L. U. ter delikatesna trgovina, Glavni trg

Sotna
najpreglednejša kartoteka
Soklič, Maribor Tel. 2510

Inserirajte!

Prvovrstna govedina

ves dan jutri v soboto od 4.— do 6.— Din
Svinjsko, teletino in prekajeno meso po najnižjih dnevnih cenah

KIRBIS, Gos oska ulica št. 23

Oddam v najem

s 1. marcem lokal s stanovanjem, sobo in kuhinjo. Pobrežka cesta 13. 663

Jeterne klobase

in pečnice v soboto 27. t. m. v restavraciji Senica, Tattenbachova ulica. Priznano dobra vina, radlokoncert in najnovejša plošče. 16-a.

Gambrinusova dvorana,

najboljša domača hrana, kosilo in večerja Din 12.50. 686

Oddam takoj

čisto opremljeno sobo s posebnim vodom v Ruški cesti št. 7/II, vrata 3. 669

Sobo in črkosilkanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3, za kavarno »Astoria«. 3

Smučarska.

Zdravnik: »To je pa kapitalna bula, ta na Vaši glavi. Kako ste jo dobili?«

»To je vse od tega vražjega smučarstva, gospod doktor.«

»A tako, smučar ste!«

»Nisem smučar, ampak iz vlaka sem stopil tik za takim dilcarjem...«

Zahtevajte povsod »Večernik«